

Бакткріальний опік плодових і карантинні заходи боротьби

Збудник уражує близько 170 видів рослин. Найбільшої шкоди завдає рослинам родини Rosaceae. Найчутливішими плодовим культурами до опіку є: груша, яблуня, айва, слива, абрикос, вишня, персик. Декоративні та дикорослі: глід, піроканта, горобина, китайська айва, спірея, троянда. Існує виражена сортова різниця в чутливості до захворювання.

Опік плодових уражує квіти, листки, пагони, гілки, стовбур, корінь, плоди. Квіти в'януть, змінюють забарвлення від природного до коричневого та чорного, засихають, залишаючись на дереві. При теплій вологій погоді на квітках і квітконіжках спостерігається виділення молочно-білого екsudату. Листки та пагони в'януть, темніють та згодом засихають.

Збудник зимує виключно в інфікованій рослині-господарі. Виразки, що перезимували, є найважливішим джерелом ураження навесні. Бактерії проникають у рослини через рани, тріщини, продихи. З розвитком хвороби бактерії поширюються по корі, гілках і стовбуру, уражуючи все дерево, що призводить до його загибелі.

Зараження рослин може відбуватися в різні періоди вегетації, коли температура повітря є оптимальною для розмноження бактерій, а також наявне зволоження, опади та комахи переносники.

Найбільш сприятливими для розвитку захворювання навесні є температура повітря вище +18°C та відносна вологість повітря 17 %. Розвитку інфекції сприяють тривалі дощі та висока вологість. Співвідношення високої атмосферної та ґрунтової вологості підвищує внутріклітинну вологість тканини рослини і тим самим прискорює рівень розмноження та виживання *E.amylovora*.

Виділяють три критичні періоди появи хвороби:

ранньовесняний (період розпускання бруньок і цвітіння);

літній (період інтенсивного росту дерев);

осінній (період посиленого сокоруху).

Уражуються гілки, квітки, плоди. Хвороба розпочинає свій розвиток з раптового в'янення квіток, молодих листків, пагонів. Листки чорніють, скручуються, відмирають, але не опадають.

Уражені органи набувають вигляду обпалених, чорніють. Плоди, що з'явилися, стають зморшкуватими, чорніють, зменшуються і не опадають, стиглі плоди не уражуються. Уражені молоді пагони і гілки спочатку стають ніби налитими рідиною, яка через певний час починає сочитися і стікає по корі у вигляді ексудату і застигає у вигляді краплинок від бурштиново-жовтого до темно-бурого кольору. Типовим є гачкоподібне згинання кінчиків пагонів.

На корі старших за віком гілок з'являються клиноподібні виразки, які можуть повністю їх оперезувати і призводити до загибелі дерев. На зрізі виразкова тканина має червонувато-коричневе забарвлення, а уражені судини утворюють мармуровий малюнок. Інколи кора навколо виразки розтріскується. За вологої, теплої погоди з тріщини виділяються краплини молочно-білого ексудату.

На великі відстані бактеріальний опік може бути перенесений насамперед з рослинами-господарями, що містять приховану інфекцію, садивним матеріалом і прищепами. Збудник опіку може розповсюджуватися комахами (попелиці, бджоли, оси, мухи, джмелі, фітофаги – попелиці, галиці), птахами, з дощем і повітряними масами. Ураження рослин посилюються при недотриманні правил дезінфекції і недбалості при догляді, обрізуванні, щепленні.

Заходи боротьби та карантинні заходи.

1. Забороняється ввезення садивного та щепного матеріалу із заражених районів країн, де зареєстровано захворювання;

2. Проведення обстежень посадок у період цвітіння та досягання плодів.

3. В місцях, де виявлені вогнища опіку плодових, з метою профілактики подальшого поширення необхідно:

- провести викорчування дерев дикої яблуні і груші, які чутливі до захворювання і які можуть бути джерелом нової інфекції

- окремі дерева, сильно уражені бактеріями, викорчуюють і знищують шляхом спалювання.

- при незначних ураженнях окремих частин рослини в період спокою, пізньої осені здійснюють видалення цих ділянок шляхом обрізування, захоплюючи 20-25 см здорової тканини.

4. Для локалізації вогнища захворювання використовується асортимент фунгіцидів відповідно до Переліку

За більш детальною інформацією звертайтеся за адресою : м.Чернівці,вул.Надрічна 23 Б. тел. (0372)56-33-17 (066)8436355

Провдний фахівець фтосанітарних процедур Чернівецької обласної фіто санітарної

лабораторії

Олексій Русановський